

har nu med Hensyn til deres Skoler, men jeg tror, det vilde være gavnligt, om de særlige Byrder ved Skolen blev fordelt paa en anden Maade, saa det blev Staten, der trak Hovedvægten af dette Læs. Det vilde være en stor Behagelighed for Kommunerne og vilde medføre, at de kappedes om at forbedre deres Skolevæsen. Lad os tænke os, at Stillingen var saaledes i Øjeblikket, at Staten udredede Lærerlønningerne. Saa tror jeg, man vilde komme bort fra en saadan Uting, som vi har med 2-Klasses Skolerne, hvor man træffer Lærere, som skal undervise op til 75 Børn, fordelte i 2 Klasser, altsaa Børn, som staar paa forskellige Alderstrin og Kundskabstrin. Det er næsten en umulig Opgave for en Lærer at undervise en Klasse med 37—40 Børn i en Alder fra 7—10 eller 11 Aar. Hvis det her ikke drejede sig om at ansætte en ny Lærer og udrede Lønningen til ham, tror jeg, at alle Kommuner vilde se at komme bort herfra og forandre en saadan Skole fra en 2-Klasse til en 4-Klasses Skole, hvorved Undervisningen bliver langt, langt bedre. Hvad er Grunden til, at vi f. Eks. har 1 200—1 400 Skoler i Danmark, der endnu ikke er naaet saa vidt frem, at de har indført et Fag som Haandgerning for Pigerne? For mig staar det som en Skandale, at det er Tilfældet, og det burde i Loven paabydes — *paabydes* —, at ingen Kommune skulde have Ret til at unddrage Pigebørnene, som gaar ud af dens Skoler, Undervisning i et saa vigtigt og praktisk Fag, som Haandgerning er. Grunden til, at de gør det, er sikkert den, at Kommunerne trykker sig ved at paatage sig den Udgift, som det er at skaffe sig en Haandgerningslærerinde. Hvis det var Staten, der skulde afholde Udgiften herved, vilde Kommunerne ikke gøre det Hensyn gældende, da vilde man sørge for at skaffe Børnene den Undervisning, som jo dog af alle anses for nyttig og uundværlig. Men vi har vist, som sagt, endnu 1 200—1 400 Skoler, af hvilke mange ligger i vort Lands rigeste Egne, hvor Sogneraadene ikke er gaaet saa vidt, at de har indført Undervisning i et saa vigtigt Fag som dette.

Det ærede Medlem fra Assens taler saa meget om Opdragelse. Det er ogsaa en uhyre vigtig Ting i Skolen; men det er tillige et meget vanskeligt Spørgsmaal. Det hænder ofte den Lærer, der vil tage sig af Børnernes

Opdragelse, at han kommer i Kollision med Forældrene. Det er ikke mange Dage siden, at en Lærer her i København viste mig et meget groft Brev, hvori Forældrene udtalte den stærkeste Dom over vedkommende Lærer. Jeg spurgte ham, hvad Grunden var dertil. Han svarede: Grunden er den, at vedkommende Barn i lang Tid regelmæssig enten forsømte Skolen eller mødte for sent, og efter at jeg havde givet Barnet et Par Advarsler, sagde jeg til det: Nu er Følgen den, at du i Dag maa sidde efter en Time, fordi du ikke kan møde i rette Tid. At opdrage Børn til at være præcise og lære dem at have Respekt for Klokkeslæt er en uhyre vigtig Ting, det kan vi ogsaa alle trænge til at opdrage os selv til, thi det er en Skødesynd her i Danmark, at vi ikke har virkelig Respekt for Klokkeslæt. Det er derfor vigtigt at lære Børnene at overholde dette. Men er en Lærer udsat for at faa et Brev som det, jeg saa, og Brevet var ledsaget af en Klage til Skoledirektionen i København over den samme Lærer, kan man godt forstaa, at han siger: Lad det hellere gaa, som det bedst kan, lad mig se igennem Fingre dermed og ikke tage mig af, om Barnet kommer en halv eller en hel Time for sent, det kommer egentlig ikke mig ved. Vi rører her ved et meget vanskeligt Punkt. De Lærere, som vil søge at opdrage Børnene enten i den ene eller i den anden Retning, støder let an imod Forældrene, og naar Lærerne ved, at de har en § 8 hængende over Nakken paa sig, forstaaer man godt, at mange Lærere bliver betænkelige, og Følgen er, at Læreren siger: Lad det gaa, som det bedst kan, jeg vil ikke udsætte mig for Ubehageligheder, jeg vil ikke udsætte mig for at blive Genstand for den Behandling, man kan faa efter § 8. At man kræver, at Lærerne skal tage sig af Børnernes Opdragelse, har jeg ikke noget imod, det er naturligvis rigtigt og godt, men man maa huske paa, at vi her er inde paa et meget vanskeligt Omraade, og det er desværre ikke alle Forældre, som har den rette Forstaaelse af, hvor vanskelig en Gerning det kan være for en Lærer at tage sig af Børnernes Opdragelse.

Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) vilde have flere Rigsdagsmænd ind i Kommissionen. Det er naturligvis et Spørgsmaal, der kan forhandles om, men